



## **Quickscan flora en fauna**

**Singelweg 26, Middelburg**

|                       |                                                                       |
|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| <b>Datum:</b>         | 23 september 2019                                                     |
| <b>Project:</b>       | 3066                                                                  |
| <b>Opdrachtgever:</b> | AGEL Adviseurs B.V.                                                   |
| <b>Auteur:</b>        | Bureau van Nierop<br>Bisschop Rijthoviusdreef 6A<br>5561 TD Riethoven |

---

## Colofon

Projectnummer: 3066  
Auteur: F. Meijer, Bsc  
Veldmedewerker: F. Meijer, Bsc  
D. Custers, Msc  
Copyright: AGEL Adviseurs B.V. / Bureau van Nierop  
Redactie en eindcontrole: ir. L.J.A.M. van Nierop  
Autorisatie: ir. L.J.A.M. van Nierop

|                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van AGEL Adviseurs B.V. en/of Bureau van Nierop. |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Ingenieursbureau van Nierop  
Bosbouw en Ecologie

Bisschop Rijthoviusdreef 6a  
5561 TD Riethoven  
Tel.: (0497) 53 54 00  
Fax.: (0497) 53 51 00  
Email: [info@bureauvannierop.nl](mailto:info@bureauvannierop.nl)

---

## Inhoudsopgave

|                                                        |    |
|--------------------------------------------------------|----|
| Hoofdstuk 1. Inleiding .....                           | 3  |
| 1.1 Aanleiding .....                                   | 3  |
| 1.2 Doel onderzoek .....                               | 3  |
| 1.3 Opbouw rapport .....                               | 3  |
| Hoofdstuk 2. Wettelijk kader .....                     | 4  |
| 2.1 Gebiedsbescherming .....                           | 4  |
| 2.1.1 Natura 2000 .....                                | 4  |
| 2.1.2 NNN .....                                        | 4  |
| 2.1.3 Uitvoering Gebiedsbescherming .....              | 5  |
| 2.2 Soortenbescherming .....                           | 6  |
| Hoofdstuk 3. Onderzoekslocatie .....                   | 8  |
| 3.1 Beschrijving onderzoekslocatie .....               | 8  |
| 3.2 Beschrijving geplande maatregelen .....            | 10 |
| 3.3 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden ..... | 10 |
| Hoofdstuk 4. Onderzoeksmethode .....                   | 12 |
| 4.1 Literatuurstudie en deskresearch .....             | 12 |
| 4.2 Veldbezoek .....                                   | 12 |
| Hoofdstuk 5. Resultaten onderzoek .....                | 13 |
| 5.1 Flora .....                                        | 13 |
| 5.2 Vogels .....                                       | 13 |
| 5.3 Grondgebonden zoogdieren .....                     | 14 |
| 5.4 Vleermuizen .....                                  | 14 |
| 5.5 Amfibieën en reptielen .....                       | 15 |
| 5.6 Vlinders en libellen .....                         | 15 |
| 5.7 Overige beschermde soorten .....                   | 16 |
| Hoofdstuk 6. Effectenbeoordeling .....                 | 17 |
| Hoofdstuk 7. Conclusie en aanbeveling .....            | 17 |
| Bijlage 1 Jaarrond beschermde vogels .....             | 18 |
| Bijlage 2 Gegevens NDFF .....                          | 19 |
| Bijlage 3 Foto's onderzoekslocatie .....               | 21 |
| Bijlage 4 Toekomstige situatie Singelweg 26 .....      | 27 |

---

## Hoofdstuk 1. Inleiding

### 1.1 Aanleiding

Aanleiding voor deze quickscan flora en fauna zijn de geplande ruimtelijke ontwikkelingen aan de Singelweg 26 te Middelburg. Men is voornemens om op deze locatie de aanwezige loods, één woning en één hondenhek te slopen waarna een nieuwe bedrijfswoning en bedrijfsschuur worden gerealiseerd. Delen van de huidige beplanting zullen hierbij ook verwijderd worden. De rapportage behandelt of de gewenste maatregelen gevolgen hebben voor de aanwezige flora en fauna en of er beschermde soorten aanwezig zijn waarmee rekening moet worden gehouden.

### 1.2 Doel onderzoek

In het kader van ruimtelijke ontwikkelingen en ruimtelijke plannen zoals bijvoorbeeld bestemmingsplannen, is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en elementen. Er dient een inschatting gemaakt te worden van welke soorten in een gebied kunnen voorkomen, in combinatie met een toetsing aan de Wet Natuurbescherming. Het doel van dit onderzoek is om vast te stellen of in te schatten, of er binnen het plangebied planten- en/of diersoorten aanwezig zijn, die volgens de huidige wetgeving een beschermde status hebben. Ook dient er vastgesteld te worden of het plangebied in potentie geschikt is voor bepaalde soorten. Indien een planlocatie zich nabij een beschermd gebied bevindt, zoals nabij het Nationaal Natuurnetwerk (NNN) of een Natura 2000 gebied, dient tevens te worden vastgesteld of de voorgenomen activiteiten een negatief effect kunnen hebben op het beschermde gebied. Ook dient te worden bepaald of de geplande ingreep een mogelijke afbreuk doet op de werking van het NNN of de waarde van het gebied.

### 1.3 Opbouw rapport

- In hoofdstuk 1 wordt een korte inleiding gegeven op de aanleiding van deze quickscan en het doel hiervan;
- Hoofdstuk 2 omschrijft het wettelijke kader, hier wordt een korte toelichting gegeven op de natuurwetgeving, waarin soortenbescherming en gebiedsbescherming aan bod komen;
- In hoofdstuk 3 wordt de onderzoekslocatie beschreven. Hierbij wordt de huidige en de geplande situatie behandeld en de ligging ten opzichte van beschermde gebieden;
- Hoofdstuk 4 geeft een toelichting op de gebruikte onderzoeksmethode die is uitgesplitst in een literatuurstudie en een veldbezoek.
- In hoofdstuk 5 worden de resultaten uit de inventarisatie weergegeven;
- Hoofdstuk 6 behandelt de effecten van de ingreep en de soorten die er (mogelijk) voor komen.
- In hoofdstuk 7 wordt op basis van de effectenbeoordeling uit hoofdstuk 6 een advies opgesteld.

---

## Hoofdstuk 2. Wettelijk kader

In dit hoofdstuk wordt kort het wettelijke kader en de toepassing op ruimtelijk ingrepen beschreven.

1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming ingegaan. Deze wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. Middels deze wet worden de Europese natuurbeschermingsrichtlijnen (de Vogel- en Habitatrichtlijn) zo helder mogelijk geïmplementeerd.

De Wet Natuurbescherming benoemt niet welke concrete activiteiten wel of niet zijn toegestaan. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan.

### 2.1 Gebiedsbescherming

De Europese Vogel- en Habitatrichtlijn is geïmplementeerd in de Wet Natuurbescherming, deze wet regelt o.a. de bescherming van Natura 2000 gebieden. In de onderstaande paragraaf wordt dit nader toegelicht. Daarnaast wordt in de daaropvolgende paragraaf het Nationaal Natuurnetwerk (voorheen EHS) beschreven, deze maakt geen deel uit van de Wet Natuurbescherming. De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke omgevingsrecht (Barro).

#### 2.1.1 Natura 2000

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit Europees perspectief. Natura 2000 komt voort uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen.

#### 2.1.2 NNN

Het Nationaal Natuurnetwerk (NNN) is de opvolger van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het is een netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. De provincie is verantwoordelijk voor de begrenzing en ontwikkeling van dit natuurnetwerk.

Het netwerk helpt te voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde natuurgebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen.

Grote delen van het NNN vallen samen met Natura 2000 gebieden. Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. Ruimtelijke plannen moeten hieraan worden getoetst.

---

### 2.1.3 Uitvoering Gebiedsbescherming

#### Natura 2000

Artikel 1.11 uit de wet natuurbescherming beschrijft het volgende:

1. *Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.*
2. *De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:*
  - a) *dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,*
  - b) *indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of*
  - c) *voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.*

Voor een Natura 2000 gebied geldt dat ontwikkelingen niet zijn toegestaan als deze de wezenlijke kenmerken of waarden van een gebied aantasten. Plannen die van invloed kunnen zijn op een aangewezen gebied moeten vooraf worden getoetst. Het toetsingskader bestaat uit drie stappen.

- Bij het nemen van beslissingen over plannen moet rekening worden gehouden met de instandhoudingsdoelen uit de Wet;
- Als er te beschermen waarden in het geding kunnen komen, moet er een passende beoordeling worden gemaakt;
- Als substantiële schade aan beschermde habitatten te verwachten is, kan slechts bij dwingende reden van openbaar belang én aantoonbare afwezigheid van een alternatief plan tot uitvoering worden overgegaan. In dat geval is compensatie verplicht.

#### Nationaal Natuurnetwerk

In of in de nabijheid van een NNN gebied geldt het 'Nee, tenzij' principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als die per saldo leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden, of leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte van of samenhang tussen die gebieden. Toestemming kan wel worden gekregen indien er sprake is van groot openbaar belang, geen reële alternatieven zijn en de negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden, de oppervlakte en de samenhang worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd.

---

## 2.2 Soortenbescherming

De wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes voor soorten. Er is een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en eigen vereisten of ontheffing van de verboden. Alle vogels, in totaal ruim 700 soorten, zijn beschermd. Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten beschermd.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria worden voldaan:

- Er mag alleen worden afgeweken van de bepalingen als er geen alternatieve bevredigende oplossing voor handen is;
- Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat de belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Tenslotte mag geen afbreuk worden gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van een soort.

Als aan alle drie van de vereisten wordt voldaan, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een gedragscode of provinciale vrijstelling.

De verbodsbepalingen voor vogels en habitatrichtlijnsoorten sluiten vrijwel één op één aan bij de bepalingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De verbodsbepalingen mogen niet overtreden worden, tenzij men een ontheffing kan krijgen (het 'nee tenzij-principe').

De verbodsbepaling voor beschermde soorten zien op het individu, maar of ontheffing verleend kan worden wordt afgewogen tegen het effect van de ingreep op het populatieniveau van de soort.

Een belangrijk onderdeel van de Wet Natuurbescherming is de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld echter kan deze wel door toepassing van bestuursdwang gehandhaafd worden.

De formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat als iemand bepaalde handelingen wil verrichten die gevolgen voor natuurwaarden kunnen hebben er vooraf inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden er aanwezig zijn en wat de gevolgen van de maatregelen op deze waarden zijn.

De provincie is het bevoegd gezag voor vrijstelling en ontheffing verlening. In het geval van een omgevingsvergunningplichtige activiteit is voor de gemeente een procedurele rol weggelegd. In het figuur op de volgende pagina is een stappenplan opgenomen waarin inzichtelijk wordt gemaakt wanneer een ontheffingsaanvraag noodzakelijk is.



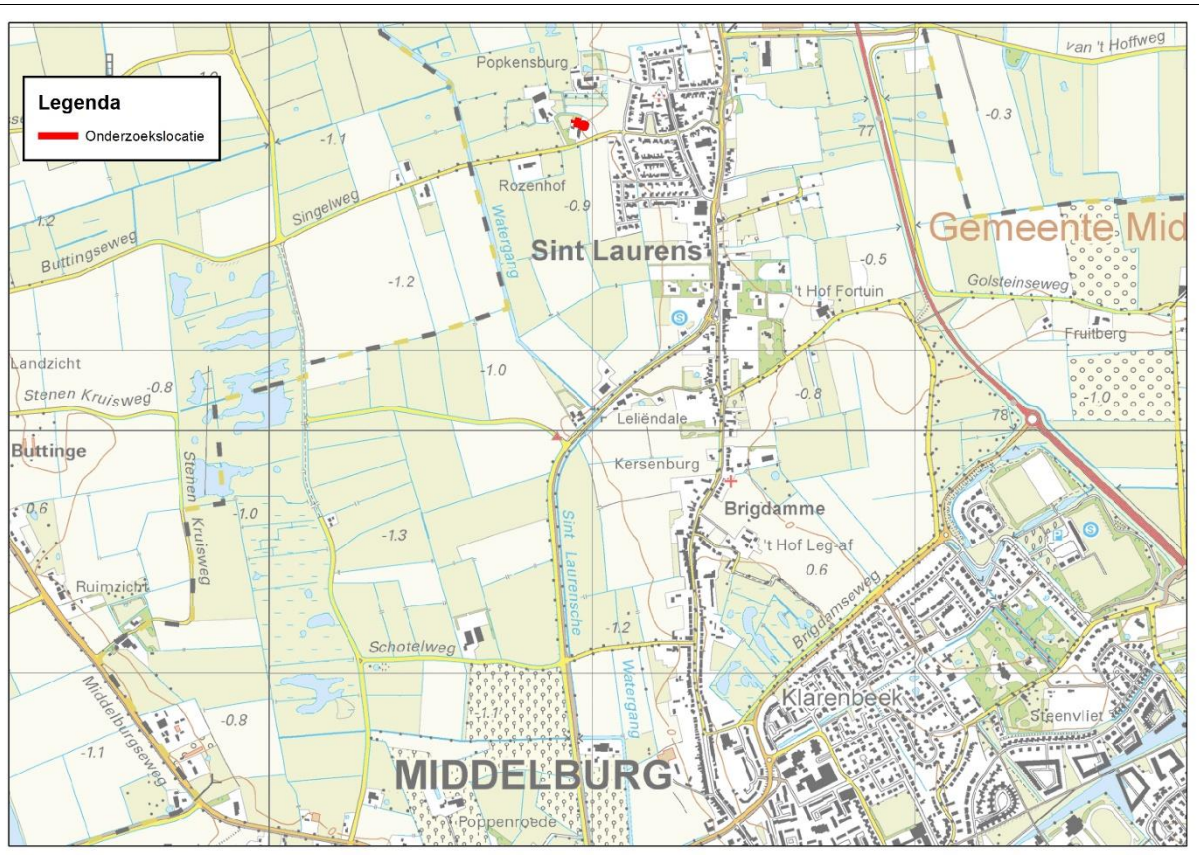
Afbeelding 1. Stappenplan soortenbescherming (bron: Ministerie van Economische Zaken)

## Hoofdstuk 3. Onderzoekslocatie

### 3.1 Beschrijving onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie is gelegen aan de Singelweg 26 te Middelburg, de locatie bestaat uit het kadastrale perceel Middelburg 2775, 2776 en 2777. De ligging van de onderzoekslocatie wordt in afbeelding 1 weergegeven.

De onderzoekslocatie betreft een deel van de oppervlakte van de percelen, bestaande uit de te slopen loods, de te slopen woning en de te slopen hondenhok inclusief de omliggende groen elementen. De locatie van de nieuwe bedrijfswoning en bedrijfsschuur zijn weergegeven in bijlage 5.



Afbeelding 1. Ligging onderzoekslocatie

Op afbeelding 2 wordt de onderzoekslocatie in detail weergegeven. Hierbij wordt onderscheidt gemaakt tussen de volgende terreintypen; bebouwing, gras, groen, tuin en verharding. Per terreintype wordt vervolgens een korte beschrijving gegeven. Aanvullend worden er in bijlage 3 enkele foto's van het onderzoeksgebied weergegeven.



Afbeelding 2. Terreintypen

### Gebouw

De bestaande bebouwing bestaat uit zes panden. Pand 3, 4 en 6 vormen geen onderdeel van de geplande ruimtelijke ontwikkelingen. Pand 1 betreft de te slopen schuur, pand 2 de te slopen woning en pand 5 een hondenhok dat gesloopt wordt. Pand 1 heeft een enkel steens muur (Geen spouw) en heeft een asbest dak zonder isolatie aan de onderzijde. De asbest platen liggen direct op de spanten (bijlage 3). Pand 2 heeft tevens een enkel steens muur en heeft een pannendak. De dakpannen sluiten goed op elkaar aan waardoor er geen wegkruipmogelijkheden zijn. De oostzijde van pand 2 heeft gevelbetimmering rondom de dakgoot welke goed aansluit tegen de stenen muur. De westzijde heeft geen omsloten dakgoot, het dakbeschot sluit hier volledig aan op de muurplaat. Pand 2 heeft enkele klimplanten, zoals blauwereggen en klimop, die tegen de zuid- en oostzijde omhoog klimmen (bijlage 3). Deze klimplanten kunnen in potentie schuilmogelijkheden bieden aan soorten als de huismus. Pand 5 is een deels vervallen hondenhok met enkel steens muur, ongeveer 1,5 meter in hoogte met een pannendak en is volledig omgeven door bomen en struiken (bijlage 3).

### Gras

Grasland aangrenzend aan pand 1 en de tuin van pand 2. Het grasland bestaat voornamelijk uit Engels raaigras (bijlage 3).

### Groen

Het groen op het perceel bestaat voornamelijk uit bomen en struiken. Deze vormen de afscheiding van de percelen en zijn in laanvorm aangeplant langs de oprijlaan. De bomen bestaan uit soorten zoals paardenkastanje, es, linde, berk en populier. De struiken bestaan uit soorten zoals de vlier, meidoorn, spaanse aak, roos en karmozijnbes. Bij de geplande ruimtelijke ontwikkelingen worden enkele bomen verwijderd, het betreft één lindeboom aan de zuidzijde van gebouw 5, één berkenboom en één paardenkastanje ten noorden van gebouw vijf en twee berkenbomen ten zuiden van pand 2 (bijlage 3).

---

## **Tuin**

De tuin, aangrenzend aan pand 2 bestaat uit een weelderige mix van tuinplanten en spontane vegetatie. Er bevinden zich soorten zoals de berk, zoete kers, japanse duizendknoop, rozenstruiken en klimop. Daarnaast bevindt er zich een kleine kunstmatig aangelegde poel in het midden van de tuin, deze kan potentieel gebruikt worden door bv huismussen als drinkplaats (bijlage 3).

## **Verharding**

De inrit aan de zuidoostzijde van het terrein loopt tot de binnenplaats tussen panden 2, 3, 4 en 5 en bestaat volledig uit kiezels. De verharding ten oosten en zuiden van pand 2 bestaat uit vierkante betontegels. De verharding ten noordoosten van pand 1 en ten zuiden van pand 2 bestaat uit voormalige hondenkooien met een ondergrond van beton.

## **3.2 Beschrijving geplande maatregelen**

De geplande maatregelen bestaan uit de gehele sloop van pand 1, 2 en 5. Daarnaast zullen ook enkele bomen verwijderd worden. In bijlage 5 is de toekomstige situatie weergegeven. De sloop zal gevolgd worden door de aanleg van een nieuwe bedrijfswoning en een nieuwe bedrijfsschuur.

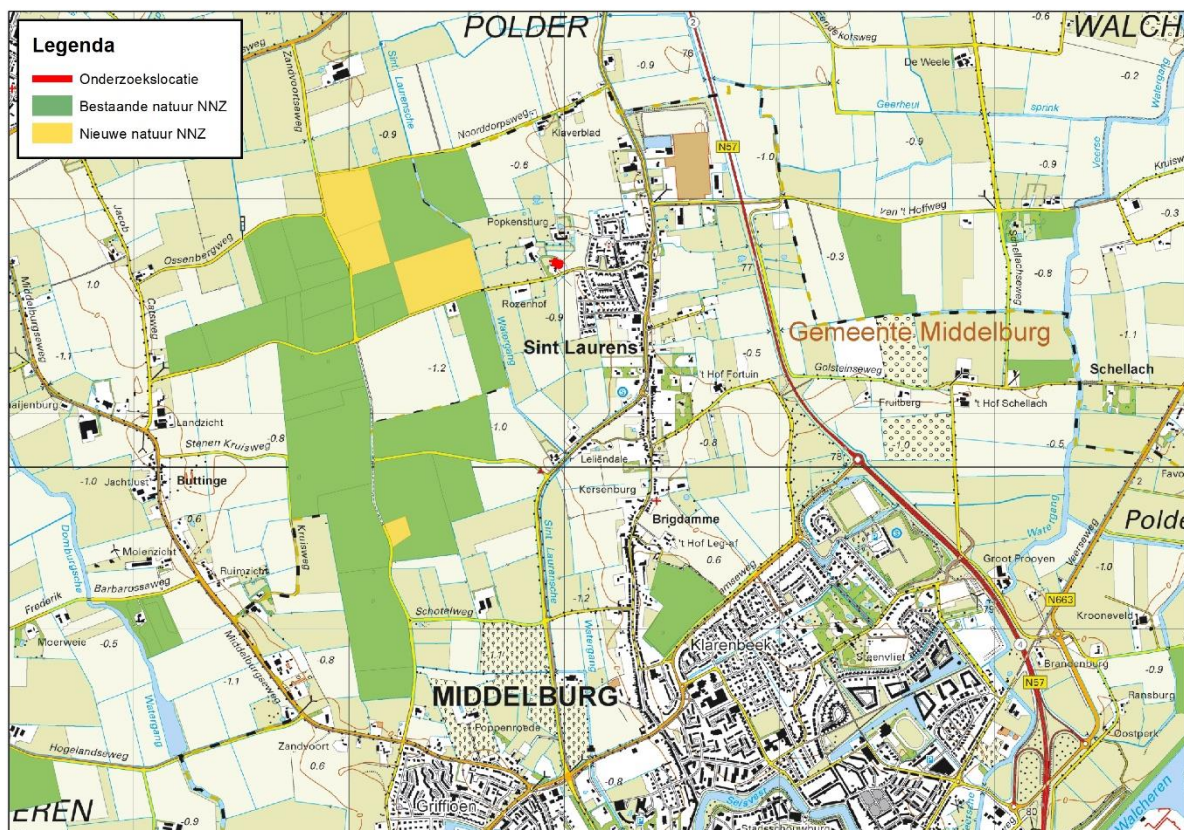
## **3.3 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden**

De onderzoekslocatie zelf heeft geen status in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Natura 2000, Ramsar-conventie, Vogel- of Habitatrichtlijn en Beschermd Natuurmonument). Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is gelegen op ongeveer 5 kilometer afstand en betreft het gebied de Veerse Meer.

Gezien de afstand van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natura 2000 gebied en de lokale aard van de geplande maatregelen kan er van uit worden gegaan dat deze geen directe invloed hebben op het Natura 2000 gebied. Bij ontwikkelingen nabij Natura 2000 gebieden dient er echter ook gekeken te worden naar externe effecten. Met behulp van de Aeries Calculator is er berekend wat de stikstofdepositie van de beoogde toekomstige situatie is. Hierbij is uitgegaan van een standaard emissie van de bouw van twee vrijstaande huizen, de gehanteerde emissie is bepaald aan woningen zonder duurzame warmtebronnen. In de praktijk worden nieuwe woningen vaak gerealiseerd met één of meerdere duurzame aspecten, waardoor de gehanteerde emissie als een overschatting kan worden gezien. Daarnaast is uitgegaan van een toekomstige situatie waarbij een uitstoot van 6 kg NOx/jaar is genomen voor twee vrijstaande woningen. Dit kan ook worden gezien als een overschatting van de toekomstige situatie doordat de nieuwe schuur een lagere uitstoot zal hebben dan een vrijstaande woning. Ten slotte is er uitgegaan van 7 verkeersbewegingen van zwaar vrachtverkeer per etmaal, ook dit kan gezien worden als een overschatting van de daadwerkelijke situatie. Het resultaat uit de berekening is dat er zelfs met de beschreven overschatting geen sprake is van een overschrijding van de depositiewaarde van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied.

De onderzoekslocatie ligt niet binnen de begrenzing van het Natuur Netwerk Zeeland (NNZ). Een aantal gebieden in de directe omgeving ( $\pm 300$  meter) vallen wel binnen de begrenzing van het NNZ, zie afbeelding 3.

Gezien de afstand en de zeer lokale invloed van de maatregelen kan worden gesteld dat de voorgenomen ontwikkelingen geen invloed hebben op het functioneren van het NNZ, omdat de wezenlijke kenmerken niet worden aangetast of veranderd.



Afbeelding 3. Ligging ten opzichte van NNZ

---

## Hoofdstuk 4. Onderzoeksmethode

### 4.1 Literatuurstudie en deskresearch

Tijdens de literatuurstudie is gebruik gemaakt van gegevens uit verschillende bronnen. De belangrijkste zijn; verspreidingsatlassen en gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). In bijlage 2 is een lijst opgenomen van beschermde soorten die in de laatste vijf jaar binnen een straal van 5 kilometer van de onderzoekslocatie zijn waargenomen.

### 4.2 Veldbezoek

Op 22 augustus 2019 is bij 18 °C en helder weer een eenmalig veldbezoek afgelegd door Bureau van Nierop aan de onderzoekslocatie.

Tijdens het veldbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aanwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek, nesten, hollen, uitwerpselen, haren etc.). Hierbij is in het bijzonder aandacht besteed aan de te slopen gebouwen en de te kappen bomen waarbij is gekeken in hoeverre deze geschikt zijn voor gebouw- en boom bewonende diersoorten.

---

## Hoofdstuk 5. Resultaten onderzoek

### 5.1 Flora

De onderzoekslocatie bestaat uit een perceel met zes gebouwen omgeven door verschillende groenelementen. De geplande ruimtelijke ontwikkelingen zullen invloed hebben op een aantal bomen die verwijderd dienen te worden en de aanwezige tuin ten oosten van pand 2. De florasoorten die in deze delen van het perceel voorkomen bestaan uit verschillende bomen, struiken, kruiden en klimplanten. De boomsoorten bestaan uit paardenkastanje (*Aesculus*), es (*Franxinus excelsior*), berk (*Betula*) en linde (*Tilia*). De struiksoorten bestaan uit vlier (*Sambucus nigra*), meidoorn (*Crataegus*), karmozijnbes (*Phytolacca*), rozen (*Rosa*) en sneeuwbes (*Symphoricarpos albus*). De kruidsoorten bestaan uit onder andere japanse duizendknoop (*Fallopia japonica*) en een mix aan tuinplanten. De aanwezige klimplanten bestaan uit blauwereggen (*Wisteria*) en klimop (*Hedera helix*).

In een straal van 5 kilometer rondom de onderzoekslocatie zijn waarnemingen bekend van de muurbloem (*Erysimum cheiri*). Deze beschermde soort, wnb - andere soorten, komt voor op oude muren van kerken, ruïnes, stadswallen en forten. Wegens het ontbreken van dergelijke oude structuren in en rondom de onderzoekslocatie kan het voorkomen van deze soort worden uitgesloten. Tijdens het veldbezoek zijn er geen aanvullende waarnemingen gedaan van beschermde flora soorten. Tevens wordt door het huidige gebruik van de onderzoekslocatie en de omgeving van de onderzoekslocatie niet verwacht dat er beschermde, bijzondere of kwetsbare plantensoorten of vegetaties aanwezig zijn in de onderzoekslocatie.

### 5.2 Vogels

Alle van nature in het wild levende vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn beschermd. Het is verboden om ze opzettelijk te doden of te vangen of om opzettelijk hun nesten, eieren of rustplaatsen te beschadigen of te vernietigen. Voor een aantal soorten zijn de nesten en hun functionele omgeving zelfs jaarrond beschermd, zie bijlage 1.

Tijdens het veldbezoek is in het bijzonder aandacht besteed aan de aanwezigheid van en de geschiktheid voor broedgevallen van gebouw broedende soorten zoals gierzwaluw en huismus. Beide soorten kunnen in gebouwen broeden, waardoor de onderzoekslocatie in principe potentieel geschikt is als broedlocatie.

Voor gierzwaluwen is de onderzoekslocatie ongeschikt als broedlocatie. Gebouw 1 en 2 bieden geen adequate nestgelegenheid zoals openingen tussen dakpannen, gaten in de muur of geschikte dakgoten. Gebouw 5 is relatief laag (< 2 meter) waardoor er te weinig hoogte is voor jonge gierzwaluwen om uit te vliegen. Daarnaast is gebouw 5 volledig omringt door vegetatie waardoor er geen geschikte aanvliegroutes zijn. Geconcludeerd kan worden dat gebouw 1, 2 en 5 niet worden gebruikt als broedlocatie voor gierzwaluwen. De geplande maatregelen hebben geen gevolgen voor de gierzwaluw.

Voor huismussen is gebouw 1 ongeschikt als broedlocatie. De asbestplaatsen bieden geen mogelijkheden waar de huismus kan landen om vervolgens de schuur te betreden. Gebouw 2 heeft wel potentie om als broedlocatie gebruikt te worden. De tuin met aangelegde poel biedt door de aanwezigheid van struiken, kruiden en klimplanten voldoende schuilmogelijkheden en het aanwezige water kan benut worden als drinkplaats. Gebouw 2 heeft een pannendak, echter zijn deze zo strak gelegd dat er geen mogelijkheid voor de huismus is om hiertussen een nest te maken. Wel is er ruimte voor potentiële broedplaatsen tussen de dakgoot en de dakpannen. Aanvullend zijn er gedurende het veldbezoek waarnemingen van huismus gedaan rondom gebouw 2 (waarneming o.b.v. roep). Gebouw 5 is ongeschikt als broedlocatie doordat het relatief laag is (<2 meter) en er geen beschutte mogelijkheden zijn voor eventuele nesten. Voor gebouw 1 en 5 kan geconcludeerd worden dat deze niet gebruikt worden als broedlocatie. Gezien de potentie als broedlocatie en de waarnemingen van de huismus rondom gebouw 2 kan geconcludeerd worden dat dit onderdeel uitmaakt van diens functionele leefgebied. Omdat het veldbezoek uitgevoerd is buiten het broedseizoen kan het mogelijke gebruik als

---

broedlocatie niet worden uitgesloten. Om te bepalen of de geplande ruimtelijke maatregelen geen negatieve gevolgen hebben voor de huismus zijn aanvullende veldbezoeken tijdens het broedseizoen noodzakelijk. Om een overtreding van de Wet Natuurbescherming te voorkomen wordt geadviseerd om vervolgonderzoek uit te voeren naar het gebruik van gebouw 2 als broedlocatie.

Gedurende de veldinspectie zijn in de tuin en de aanwezige groenelementen in de directe omgeving van de onderzoekslocatie de volgende soorten waargenomen (waarnemingen o.b.v. zicht, zang of roep):

- Houtduif
- Huismus
- Boerenwaluw
- Huiswaluw
- Putter
- Heggenmus
- Koolmees
- Vink
- Turkse tortel

Gedurende het veldbezoek zijn in een klimplant tegen gebouw 2 en de linde naast gebouw 5 enkele niet jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Bij de verwijdering van de aanwezige tuin en groenelementen geldt dat dit alleen kan worden uitgevoerd buiten het broedseizoen. Er zijn hierin geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen.

### 5.3 Grondgebonden zoogdieren

Uit het literatuuronderzoek is gebleken dat er diverse soorten zoogdieren zijn waargenomen in de directe omgeving van het plangebied. Voor de grondgebonden zoogdieren bestaat de lijst alleen uit de meer algemene soorten (wnb-andere soorten).

Tijdens het veldbezoek zijn geen verdere aanwijzingen gevonden die duiden op de aanwezigheid van beschermde zoogdieren (uitwerpselen, haren, sporen etc.). De geplande maatregelen hebben geen gevolgen voor deze soorten.

### 5.4 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen zijn opgenomen in bijlage IV van de habitatrichtlijn en strikt beschermd middels de Wet Natuurbescherming. Binnen een straal van 5 kilometer zijn waarnemingen bekend van; gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis.

Tijdens het veldbezoek zijn er geen vleermuizen waargenomen ook zijn er geen sporen van het gebruik, uitwerpselen en voedselresten, door vleermuizen aangetroffen. Tevens is geconstateerd dat de gebouwen die gesloopt worden ongeschikt zijn als verblijfplaatsen voor vleermuizen. Gebouw 1 bevat een asbest dak dat direct op de onderliggende spanten ligt, hierdoor is de binnenruimte niet geïsoleerd. Ook de scheuren en gaten in het asbestdak zorgen voor een slechte isolatie van de binnenruimte. Tevens bevat het geen spouw waardoor geschikte inkruipmogelijkheden niet aanwezig zijn. Gebouw 2 bevat ook geen spouw en heeft een dak bestaande uit zeer strak geplaatste dakpannen waartussen geen wegkruipmogelijkheden zijn. Aan de noord- en zuidzijde van het gebouw sluit het dakbeschot direct aan op de buitenmuur. Mogelijke kieren tussen buitenmuur en kozijnen of dakgoot zijn dermate afgewerkt dat het gebouw uiteindelijk geen inkruipmogelijkheden heeft. Gebouw 5 is volledig omringd door vegetatie waardoor er geen directe en open invliegmogelijkheden zijn, daarnaast is het gebouw laag (+/- 2 meter) en daardoor niet geschikt voor vleermuizen. De lijnvormige groenelementen (bomenlaan naast de oprijlaan en singels langs de erfafscheiding) op het perceel worden zeer waarschijnlijk gebruikt als vliegroute en/of foerageergebied. Echter maken deze elementen geen deel uit van de geplande ruimtelijke ontwikkelingen.

---

De bomen die gekapt worden bevatten geen holtes of losse stukken schors welke gebruikt kunnen worden door boom bewonende vleermuissoorten. Hierdoor kan er geconcludeerd worden dat het gebruik als verblijfplaats door vleermuizen is uitgesloten. De geplande ruimtelijke ontwikkelingen hebben dan ook geen gevolgen voor deze soorten.

### **5.5 Amfibieën en reptielen**

Binnen een straal van 5 kilometer zijn waarnemingen bekend van diverse amfibieën en reptielen, zie bijlage 2, waaronder de wnb-hrl soort rugstreeppad. Binnen de onderzoekslocatie, maar ook in de directe omgeving hiervan, is er echter geen geschikt voorplantingswater dan wel landbiotoop aanwezig voor deze soort. Tevens zijn er geen waarnemingen van deze soort gedaan gedurende het veldbezoek.

De onderzoekslocatie vormt mogelijk wel een geschikt leefgebied voor meer algemene soorten zoals de alpenwatersalamander, kleine watersalamander, gewone pad, meerkikker, bastaardkikker en bruine kikker. De kleine poel in de tuin ten oosten van gebouw 2 bevat watervegetatie en de omgeving biedt voldoende schuilmogelijkheden en een geschikt landhabitat. De voorgenoemde soorten stellen weinig eisen aan diens waterhabitat en kunnen in dergelijke poelen in tuinen voorkomen. Ook de omgeving, met de weelderige begroeiing en de aanwezigheid van struweel biedt een geschikt landhabitat voor deze soorten. De kleine watersalamander, gewone pad, meerkikker, bastaardkikker en bruine kikker zijn op grond van artikel 6.21 van de omgevingsverordening Zeeland 2018 in de provincie Zeeland, tijdens de verrichting van kleinschalige bouwactiviteiten, vrijgesteld van artikel 3.10 van de Wet Natuurbescherming. Voor deze soorten dient men tijdens de uitvoering van de maatregelen de zorgplicht te allen tijde in acht te nemen. Dit houdt in dat er volgens normaal gebruik zorgvuldig gewerkt moet worden, waarbij indien mogelijk verstoring van fauna wordt voorkomen. Het actief doden van dieren is altijd verboden. De alpenwatersalamander is in de provincie Zeeland niet vrijgesteld van artikel 3.10. De voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen, waarbij de poel en de tuin vergraven worden, schaden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen indien de soort aanwezig is. Om een mogelijke overtreding van de Wet Natuurbescherming te voorkomen wordt aangeraden om vervolgonderzoek uit te voeren om te bepalen of de alpenwatersalamander gebruik maakt van de planlocatie.

Voor reptielen is er geen geschikte leefomgeving aanwezig, tijdens het veldbezoek zijn er geen aanvullende waarnemingen gedaan van soorten uit deze soortgroepen. Het gebruik van de onderzoekslocatie door deze soorten kan dan ook worden uitgesloten. De geplande maatregelen hebben geen gevolgen voor deze soorten.

### **5.6 Vlinders en libellen**

Er zijn waarnemingen bekend van één beschermde libellensoort uit de omgeving, in een straal van 5 kilometer, van de onderzoekslocatie. Het betreft hier de gevlekte witsnuitlibel, deze soort vindt zijn leefgebied in vennen die aan het verlanden zijn. Dit soort vennen wordt vooral aangetroffen in heidevelden en hoogveengebieden. Aangezien dit soort vennen niet in of grenzend aan de onderzoekslocatie aanwezig zijn is de aanwezigheid van deze soort in de onderzoekslocatie uit te sluiten. Tijdens het veldbezoek zijn er geen waarnemingen gedaan van andere beschermde soorten uit deze soortgroepen. Wel zijn er tijdens het veldbezoek een aantal zeer algemene soorten vlinders en libellen waargenomen: klein geaderd witje, hooibeestje, tengere pantserjuffer en paardenbijter. Deze soorten komen algemeen voor en zijn geregeld in tuinen aanwezig, waarvoor in het kader van de beoogde ontwikkelingen geen aanvullende beschermingsvormen gelden.

De geplande maatregelen hebben geen gevolgen voor deze soorten.

---

## 5.7 Overige beschermde soorten

In de directe omgeving zijn geen waarnemingen bekend van overige beschermde soorten. Tijdens het veldbezoek zijn geen andere soorten waargenomen waarmee rekening gehouden moet worden. Vanuit de huidige indeling en gebruik van de onderzoekslocatie worden deze soorten ook niet verwacht.

---

## Hoofdstuk 6. Effectenbeoordeling

De onderzoekslocatie betreft een drietal gebouwen met aangrenzende tuin en enkele groenelementen. De gebouwen zijn in gebruik geweest als schuur, woning en oud hondenhok. De geplande maatregelen bestaan uit het slopen van gebouw 1, 2 en 5, het kappen van enkele bomen en struiken rondom gebouw 2 en 5 en het bouwrijp maken van de tuin met poel ten oosten van gebouw 2. Vervolgens wordt er een nieuwe bedrijfswoning en een nieuwe bedrijfsschuur gerealiseerd (bijlage 4).

Het veldbezoek heeft plaatsgevonden onder gunstige weersomstandigheden, hierbij zijn er geen waarnemingen gedaan van territoriale vogels of ander nest indicerend gedrag in het onderzoeksgebied. Wel is er een waarneming gedaan van een huismus (o.b.v. roep) rondom gebouw 2. Dit, gecombineerd met de aanwezigheid van geschikt habitat rondom het gebouw, maakt het potentieel geschikt als broedlocatie voor deze soort. De geplande maatregelen zullen een negatief effect hebben op de soort indien deze aanwezig is. De onderzoekslocatie is niet geschikt voor de overige soorten gebouwbroedende vogels.

De bestaande bebouwing en te kappen bomen zijn niet geschikt voor het gebruik door vleermuizen. Gebouw 1 ontbreekt isolatie en wegkruipmogelijkheden, gebouw 2 biedt geen wegkruipmogelijkheden en gebouw 5 is relatief laag en biedt geen directe en open invliegmogelijkheden door de aanwezige vegetatie. De te kappen bomen bieden geen verblijfplaatsen in de vorm van holen of los hangende stukken schors. Daarnaast zijn er gedurende het veldbezoek geen waarnemingen gedaan van individuen dan wel van gebruikssporen in/op de panden en bomen. Een vervolgonderzoek voor deze soortgroep is in het kader van de geplande maatregelen niet nodig.

De aanwezige tuin met kleine poel vormen potentieel een geschikt habitat voor de alpenwatersalamander. De geplande maatregelen zullen een negatief effect hebben op de soort indien deze aanwezig is. De onderzoekslocatie biedt geen geschikt habitat voor in de omgeving voorkomende wnb-hrl beschermde amfibieën. Voor alle overige soortgroepen geldt dat er in de huidige situatie geen beschermde dieren of leefgebieden aangetroffen zijn.

Aanvullend is er via de Aeries Calculator bepaald dat er geen gevolgen zijn door de sloop van de loods, woning en hondenhok en de realisatie van de nieuwe schuur en bedrijfswoning op het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied.

## Hoofdstuk 7. Conclusie en aanbeveling

De geplande ruimtelijke ontwikkelingen hebben een negatief effect op de huismus en alpenwatersalamander indien deze soorten aanwezig zijn. Omdat de aanwezigheid van deze soorten niet kan worden uitgesloten adviseren wij om vervolgonderzoeken uit te voeren voor beide soorten om zo een overtreding van de Wet Natuurbescherming te voorkomen. De vervolgonderzoeken kunnen gecombineerd worden uitgevoerd in de periode april-juni. Voor de eventuele verwijdering van groenelementen geldt dat deze werkzaamheden buiten het broedseizoen voor vogels uitgevoerd dienen te worden. Dit is geen vaste periode, maar voor de meeste soorten kan hier globaal 15 maart tot en met 15 augustus aangehouden worden. Daarnaast dient men tijdens de werkzaamheden te allen tijde de zorgplicht in acht te nemen. Dit houdt in dat er volgens normaal gebruik zorgvuldig gewerkt moet worden, waarbij indien mogelijk verstoring van fauna wordt voorkomen. Het actief doden van dieren is altijd verboden.

---

## Bijlage 1 Jaarrond beschermde vogels

Door het ministerie van LNV (nu: Economische Zaken) is een lijst opgesteld waarin een aantal in Nederland kwetsbare vogelsoorten zijn opgenomen waarvan de nesten het hele jaar zijn beschermd. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in vijf categorieën. De nesten in categorie 1 t/m 4 zijn het hele jaar door beschermd. Voor categorie 5 geldt dat de nesten alleen tijdens de broedperiode zijn beschermd. Hierbij geldt echter dat bij zwaarwegende ecologische omstandigheden ook nesten van categorie 5 soorten jaarrond beschermd kunnen zijn. Hieronder zijn de soorten uit categorie 1 t/m 4 weergegeven.

- Boomvalk (*Falco subbuteo*)
- Buizerd (*Buteo buteo*)
- Gierzwaluw (*Apus apus*)
- Grote gele kwikstaart (*Motacilla cinerea*)
- Havik (*Accipiter gentilis*)
- Huismus (*Passer domesticus*)
- Kerkuil (*Tyto alba*)
- Oehoe (*Bubo bubo*)
- Ooievaar (*Ciconia ciconia*)
- Ransuil (*Asio otus*)
- Roek (*Corvus frugilegus*)
- Slechtvalk (*Falco peregrinus*)
- Sperwer (*Accipiter nisus*)
- Steenuil (*Athene noctua*)
- Wespendief (*Pernis apivorus*)
- Zwarte wouw (*Milvus migrans*).

## Bijlage 2 Gegevens NDFF

© NDFF - quickscanhulp.nl 20-08-2019

| Soort                    | Soortgroep             | Bescherming        | Afstand  |
|--------------------------|------------------------|--------------------|----------|
| Alpenwatersalamander     | Amfibieën              | wnb-andere soorten | 0 - 1 km |
| Bruine kikker            | Amfibieën              | wnb-andere soorten | 0 - 1 km |
| Gewone pad               | Amfibieën              | wnb-andere soorten | 0 - 1 km |
| Kleine watersalamander   | Amfibieën              | wnb-andere soorten | 0 - 1 km |
| Meerkikker               | Amfibieën              | wnb-andere soorten | 0 - 1 km |
| grote vos                | Insecten - Dagvlinders | wnb-andere soorten | 0 - 1 km |
| Bosmuis                  | Zoogdieren             | wnb-andere soorten | 0 - 1 km |
| Bunzing                  | Zoogdieren             | wnb-andere soorten | 0 - 1 km |
| Damhert                  | Zoogdieren             | wnb-andere soorten | 0 - 1 km |
| Egel                     | Zoogdieren             | wnb-andere soorten | 0 - 1 km |
| Haas                     | Zoogdieren             | wnb-andere soorten | 0 - 1 km |
| Hermelijn                | Zoogdieren             | wnb-andere soorten | 0 - 1 km |
| Huisspitsmuis            | Zoogdieren             | wnb-andere soorten | 0 - 1 km |
| Konijn                   | Zoogdieren             | wnb-andere soorten | 0 - 1 km |
| Ree                      | Zoogdieren             | wnb-andere soorten | 0 - 1 km |
| Veldmuis                 | Zoogdieren             | wnb-andere soorten | 0 - 1 km |
| Vos                      | Zoogdieren             | wnb-andere soorten | 0 - 1 km |
| Wezel                    | Zoogdieren             | wnb-andere soorten | 0 - 1 km |
| Rugstreeppad             | Amfibieën              | wnb-hrl            | 0 - 1 km |
| Gewone dwergvleermuis    | Zoogdieren             | wnb-hrl            | 0 - 1 km |
| Gewone grootoorvleermuis | Zoogdieren             | wnb-hrl            | 0 - 1 km |
| Watervleermuis           | Zoogdieren             | wnb-hrl            | 0 - 1 km |
| Boomvalk                 | Vogels                 | wnb-vrl            | 0 - 1 km |
| Buizerd                  | Vogels                 | wnb-vrl            | 0 - 1 km |
| Gierzwaluw               | Vogels                 | wnb-vrl            | 0 - 1 km |
| Grote Gele Kwikstaart    | Vogels                 | wnb-vrl            | 0 - 1 km |
| Havik                    | Vogels                 | wnb-vrl            | 0 - 1 km |
| Huismus                  | Vogels                 | wnb-vrl            | 0 - 1 km |
| Kerkuil                  | Vogels                 | wnb-vrl            | 0 - 1 km |
| Ooievaar                 | Vogels                 | wnb-vrl            | 0 - 1 km |
| Ransuil                  | Vogels                 | wnb-vrl            | 0 - 1 km |
| Roek                     | Vogels                 | wnb-vrl            | 0 - 1 km |
| Slechtvalk               | Vogels                 | wnb-vrl            | 0 - 1 km |
| Sperwer                  | Vogels                 | wnb-vrl            | 0 - 1 km |
| Wespendief               | Vogels                 | wnb-vrl            | 0 - 1 km |
| Zwarte Wouw              | Vogels                 | wnb-vrl            | 0 - 1 km |

---

| Soort                  | Soortgroep          | Bescherming        | Afstand  |
|------------------------|---------------------|--------------------|----------|
| Bastaardkikker         | Amfibieën           | wnb-andere soorten | 1 - 5 km |
| Bokkenorchis           | Vaatplanten         | wnb-andere soorten | 1 - 5 km |
| Dreps                  | Vaatplanten         | wnb-andere soorten | 1 - 5 km |
| Muurbloem              | Vaatplanten         | wnb-andere soorten | 1 - 5 km |
| Stijve wolfsmelk       | Vaatplanten         | wnb-andere soorten | 1 - 5 km |
| Gewone bosspitsmuis    | Zoogdieren          | wnb-andere soorten | 1 - 5 km |
| Grijze zeehond         | Zoogdieren          | wnb-andere soorten | 1 - 5 km |
| Waterspitsmuis         | Zoogdieren          | wnb-andere soorten | 1 - 5 km |
| Gevlekte witsnuitlibel | Insecten - Libellen | wnb-hrl            | 1 - 5 km |
| Steenuil               | Vogels              | wnb-vrl            | 1 - 5 km |

---

### Bijlage 3 Foto's onderzoekslocatie



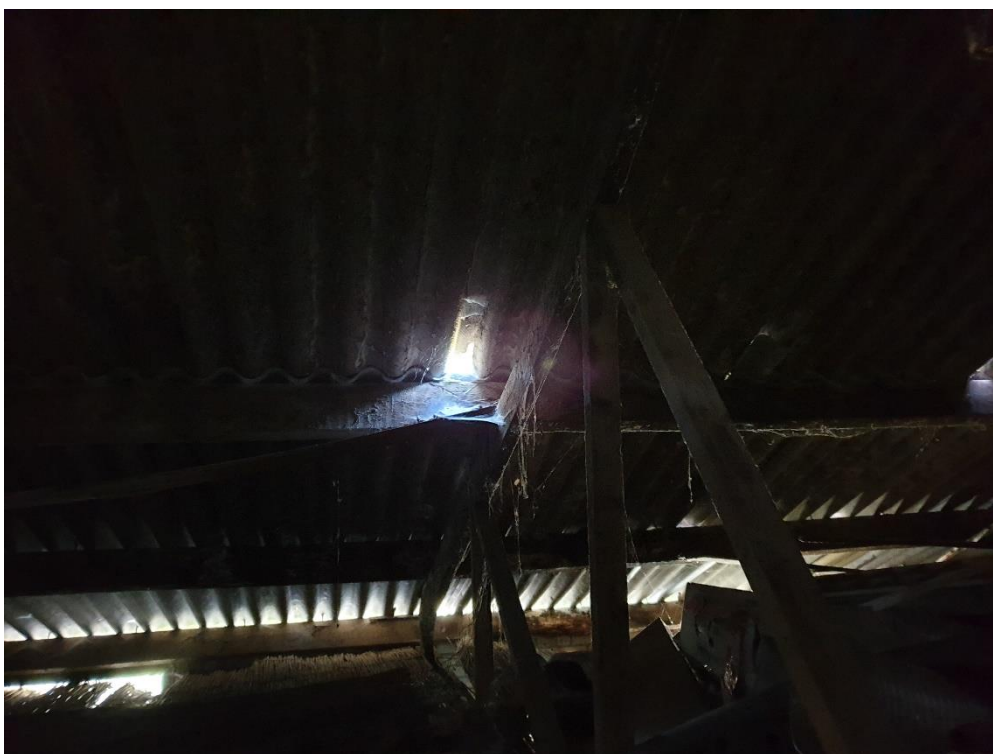
*Foto 1. Oostzijde pand 1*



*Foto 2. Binnenkant pand 1*



*Foto 3. Zolder pand 1*



*Foto 4. Asbest platen direct op de spanten pand 1*



*Foto 5. Westzijde pand 2*



*Foto 6. Klimplanten tegen zuidelijke muur pand 2*



*Foto 7. Tuin ten oosten van pand 2.*



*Foto 8. Dakgoot oostzijde pand 2*



*Foto 9. Te verwijderen berkenboom ten zuiden van pand 2.*



Foto 10. Pand 5 aanzicht zuidzijde

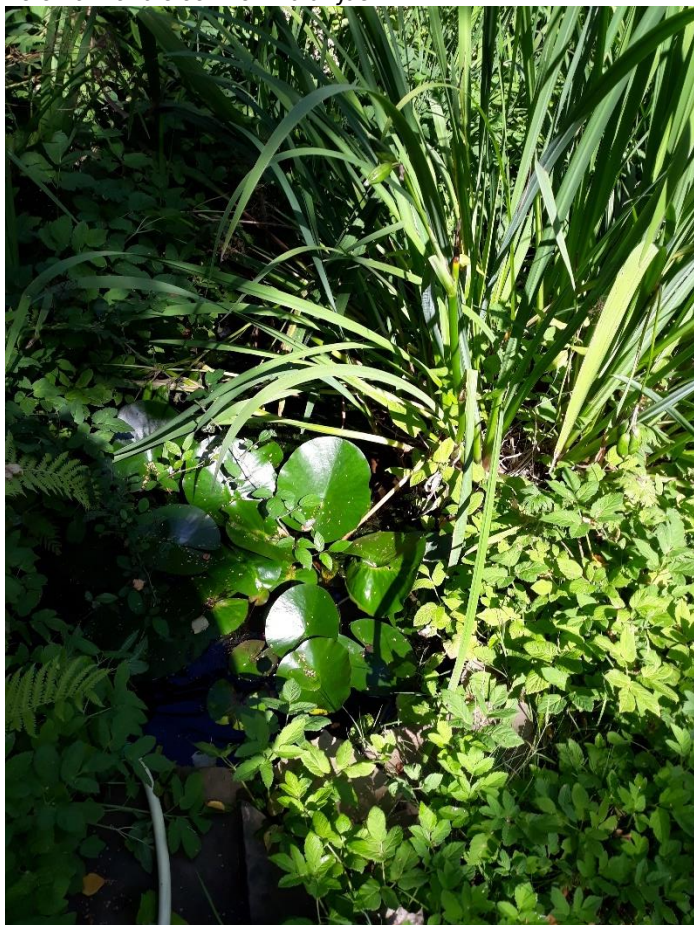


Foto 11. Kunstmatige aangelegde poel

**04 SITUATIE** - Ontwerp Singelweg 26, Middelburg

bestaande bomen

bomen rooien tbv bebouwing

26B

2004

Gabriëse Architectuur  
architect / bouwkundige

|               |                |       |            |
|---------------|----------------|-------|------------|
| OPDRACHTGEVER | Fam. de Bruijn | DATUM | 13-02-2019 |
|---------------|----------------|-------|------------|



# **Vervolgonderzoek Huismus en Alpenwatersalamander Singelweg 26 Middelburg**

**Datum:** 24 april 2020

**Project:** 3150

**Opdrachtgever:** AGEL Adviseurs B.V.



## Colofon

Projectnummer: 3150  
Auteur: Fer Meijer, Bsc.  
Veldmedewerkers: Fer Meijer, Bsc.

Copyright: AGEL Adviseurs B.V. / Bureau van Nierop

Redactie en eindcontrole: ir. L.J.A.M. van Nierop

Autorisatie: ir. L.J.A.M. van Nierop

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van AGEL Adviseurs B.V. en/of Bureau van Nierop

Ingenieursbureau van Nierop  
Ecologie en Bosbouw

Bisschop Rythoviusdreef 6a  
5561 TD Riethoven  
Tel.: (0497) 53 54 00  
Fax.: (0497) 53 51 00  
Email: [info@bureauvannierop.nl](mailto:info@bureauvannierop.nl)

## Inhoudsopgave

|                                                        |    |
|--------------------------------------------------------|----|
| Hoofdstuk 1. Inleiding .....                           | 5  |
| 1.1 Aanleiding .....                                   | 5  |
| 1.2 Doel onderzoek .....                               | 5  |
| 1.3 Opbouw rapport .....                               | 5  |
| Hoofdstuk 2. Wettelijk kader .....                     | 6  |
| 2.1 Gebiedsbescherming .....                           | 6  |
| 2.1.1 Natura 2000 .....                                | 6  |
| 2.1.2 NNN .....                                        | 6  |
| 2.1.3 Uitvoering Gebiedsbescherming .....              | 7  |
| 2.2 Soortenbescherming .....                           | 8  |
| Hoofdstuk 3. Onderzoeklocatie .....                    | 10 |
| 3.1 Beschrijving onderzoeklocatie .....                | 10 |
| 3.2 Beschrijving geplande maatregelen .....            | 14 |
| 3.3 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden ..... | 14 |
| Hoofdstuk 4. Onderzoeksmethode .....                   | 15 |
| 4.1 Literatuurstudie .....                             | 15 |
| 4.2 Veldbezoeken .....                                 | 15 |
| Hoofdstuk 5. Resultaten onderzoek .....                | 16 |
| 5.1 Resultaten literatuurstudie en deskresearch .....  | 16 |
| 5.2 Resultaten veldbezoeken .....                      | 17 |
| 5.2.1 Veldbezoek 1 .....                               | 17 |
| 5.2.2 Veldbezoek 2 .....                               | 18 |
| Hoofdstuk 6. Effectenbeoordeling en conclusies .....   | 19 |
| 6.1 Effectenbeoordeling maatregelen .....              | 19 |
| 6.2 Conclusie en aanbevelingen .....                   | 19 |

# Hoofdstuk 1. Inleiding

## 1.1 Aanleiding

Aanleiding voor dit vervolgonderzoek zijn de geplande ruimtelijke ontwikkelingen aan de Singelweg 26 te Middelburg. Men is voornemens om op deze locatie de aanwezige loods, één woning en één hondenhok te slopen waarna een nieuwe bedrijfswoning en bedrijfsschuur worden gerealiseerd. De tuin, met bijbehorende poel, van 2<sup>de</sup> woning en delen van de huidige beplanting zullen hierbij ook verwijderd worden. In september 2019 is een quickscan flora- en fauna uitgevoerd door Bureau van Nierop. Hieruit kwam naar voren dat het noodzakelijk is om een vervolgonderzoek naar de huismus en de alpenwatersalamander uit te voeren.

## 1.2 Doel onderzoek

Het doel van dit onderzoek is om vast te stellen of en hoe het plangebied wordt gebruikt door vleermuizen en gebouw broedende vogels. Binnen dit onderzoek zal antwoord worden gegeven op de volgende vragen:

- Wordt er door vleermuizen gebruik gemaakt van de te slopen gebouwen en welke vorm van gebruik is dit?
- Wordt er gebruik gemaakt van het plangebied als foerageergebied of als vliegroute door vleermuizen?
- Is er sprake van essentieel foerageergebied voor vleermuizen?
- Wordt er door gebouw broedende vogels gebruik gemaakt van de te slopen gebouwen in de vorm van een nestlocatie?
- Wordt er gebruik gemaakt van het plangebied als foerageergebied door gebouw broedende vogels?
- Is er sprake van essentieel foerageergebied voor gebouw broedende vogels?

## 1.3 Opbouw rapport

- In hoofdstuk 1 wordt een korte inleiding gegeven op de aanleiding van dit vervolgonderzoek en wat het doel van het onderzoek is;
- Hoofdstuk 2 omschrijft het wettelijke kader, hier wordt een korte toelichting gegeven op de natuurwetgeving waarin soortenbescherming en gebiedsbescherming aan bod komen;
- In hoofdstuk 3 wordt de onderzoekslocatie beschreven, hierbij wordt de huidige en geplande situatie behandeld en de ligging ten opzichte van beschermde gebieden;
- In hoofdstuk 4 wordt de gebruikte onderzoeksmethode toegelicht, uitgesplitst in een literatuurstudie en veldbezoek;
- Vervolgens worden in hoofdstuk 5 de resultaten van de het onderzoek weergegeven en toegelicht;
- Hoofdstuk 6 bestaat uit een effectenbeoordeling, waarbij de geplande ingrepen worden getoetst aan de natuurwetgeving waarbij conclusies en aanbevelingen worden gegeven.

## Hoofdstuk 2. Wettelijk kader

In dit hoofdstuk wordt kort het wettelijke kader en de toepassing op ruimtelijk ingrepen beschreven.

1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming ingegaan. Deze wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. Middels deze wet worden de Europese natuurbeschermingsrichtlijnen (de Vogel- en Habitatrichtlijn) zo helder mogelijk geïmplementeerd.

De Wet Natuurbescherming benoemt niet welke concrete activiteiten wel of niet zijn toegestaan. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan.

### 2.1 Gebiedsbescherming

De Europese Vogel- en Habitatrichtlijn is geïmplementeerd in de Wet Natuurbescherming, deze wet regelt o.a. de bescherming van Natura 2000 gebieden. In de onderstaande paragraaf wordt dit nader toegelicht. Daarnaast wordt in de daaropvolgende paragraaf het Nationaal Natuurnetwerk (voorheen EHS) beschreven, deze maakt geen deel uit van de Wet Natuurbescherming. De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke omgevingsrecht (Barro).

#### 2.1.1 Natura 2000

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit Europees perspectief. Natura 2000 komt voort uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen.

#### 2.1.2 NNN

Het Nationaal Natuurnetwerk (NNN) is de opvolger van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het is een netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. De provincie is verantwoordelijk voor de begrenzing en ontwikkeling van dit natuurnetwerk.

Het netwerk helpt te voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde natuurgebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen.

Grote delen van het NNN vallen samen met Natura 2000 gebieden. Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. Ruimtelijke plannen van gemeenten moeten hieraan worden getoetst.

### 2.1.3 Uitvoering Gebiedsbescherming

#### Natura 2000

Artikel 1.11 uit de wet natuurbescherming beschrijft het volgende:

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:

- a) dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
- b) indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- c) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Voor een Natura 2000 gebied geldt dat ontwikkelingen niet zijn toegestaan als deze de wezenlijke kenmerken of waarden van een gebied aantasten. Plannen die van invloed kunnen zijn op een aanwezen gebied moeten vooraf worden getoetst. Het toetsingskader bestaat uit drie stappen.

- Bij het nemen van beslissingen over plannen moet rekening worden gehouden met de instandhoudingsdoelen uit de Wet;
- Als er te beschermen waarden in het geding kunnen komen, moet er een passende beoordeling worden gemaakt;
- Als substantiële schade aan beschermde habitatten te verwachten is, kan slechts bij dwingende reden van openbaar belang én aantoonbare afwezigheid van een alternatief plan tot uitvoering worden overgegaan. In dat geval is compensatie verplicht.

#### Nationaal Natuurnetwerk

In of in de nabijheid van een NNN gebied geldt het 'Nee, tenzij' principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als die per saldo leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden, of leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte van of samenhang tussen die gebieden. Toestemming kan wel worden gekregen indien er sprake is van groot openbaar belang, geen reële alternatieven zijn en de negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden, de oppervlakte en de samenhang worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd.

## 2.2 Soortenbescherming

De wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes voor soorten. Er is een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en eigen vereisten of ontheffing van de verboden. Alle vogels, in totaal ruim 700 soorten, zijn beschermd.

Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten beschermd.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria worden voldaan:

- Er mag alleen worden afgeweken van de bepalingen als er geen alternatieve bevredigende oplossing voor handen is;
- Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat de belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Tenslotte mag geen afbreuk worden gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van een soort.

Als aan alle drie van de vereisten wordt voldaan, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een gedragscode of provinciale vrijstelling.

De verbodsbepalingen voor vogels en habitatrichtlijnsoorten sluiten vrijwel één op één aan bij de bepalingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De verbodsbepalingen mogen niet overtreden worden, tenzij men een ontheffing kan krijgen (het 'nee tenzij-principe').

De verbodsbepaling voor beschermde soorten zien op het individu, maar of ontheffing verleend kan worden wordt afgewogen tegen het effect van de ingreep op het populatieniveau van de soort.

Een belangrijk onderdeel van de wet natuurbescherming is de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld echter kan deze wel door toepassing van bestuursdwang gehandhaafd worden.

De formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat als iemand bepaalde handelingen wil verrichten die gevolgen voor natuurwaarden kunnen hebben er vooraf inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden er aanwezig zijn en wat de gevolgen van de maatregelen op deze waarden zijn.

De provincie is het bevoegd gezag voor vrijstelling en ontheffing verlening. In het geval van een omgevingsvergunningplichtige activiteit is voor de gemeente een procedurele rol weggelegd. In het figuur op de volgende pagina is een stappenplan opgenomen waarin inzichtelijk wordt gemaakt wanneer een ontheffingsaanvraag noodzakelijk is

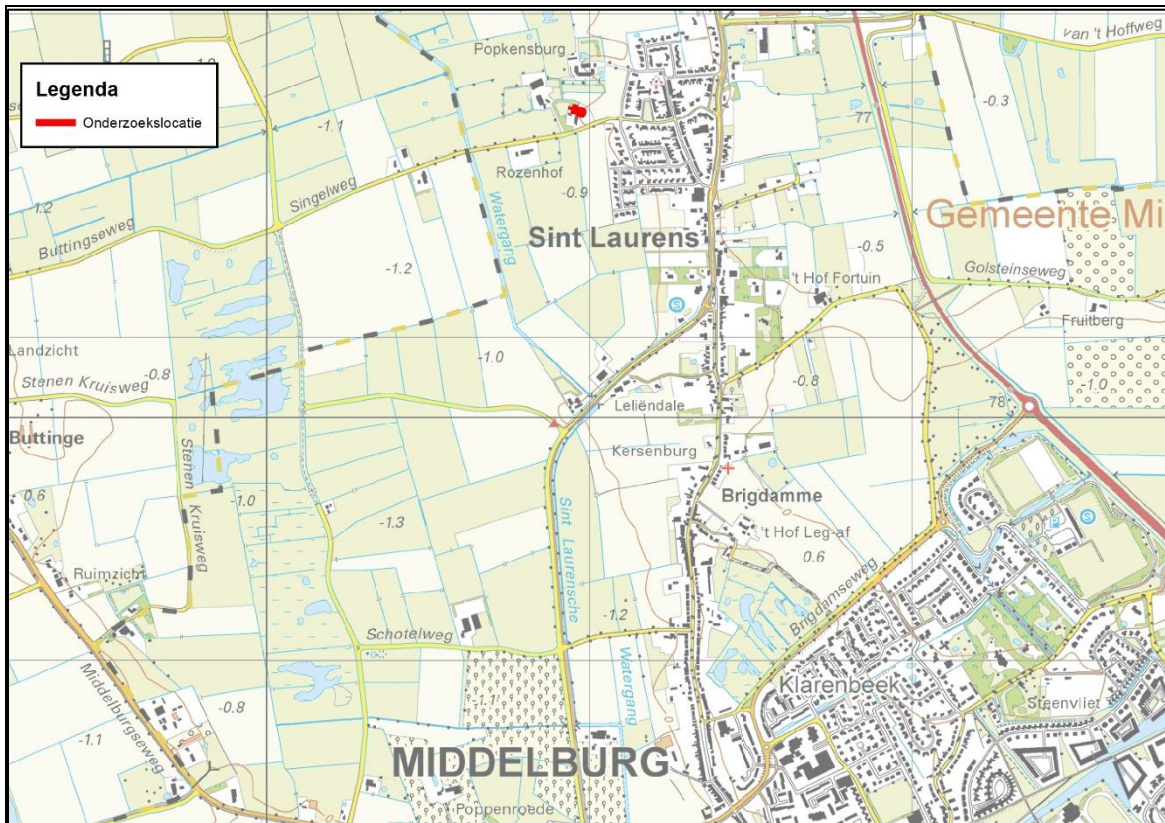


Figuur 1. Stappenplan soortenbescherming (bron: Ministerie van Economische Zaken)

## Hoofdstuk 3. Onderzoeklocatie

### 3.1 Beschrijving onderzoeklocatie

Het plangebied betreft een woonerf met daarop een grasland, een loods, een woning met bijbehorende tuin en een hondenhok met bijbehorend groen. In de tuin is een pool aanwezig. De oprit bestaat uit kiezelstenen met beplanting langs beide zijden.



Figuur 2. Ligging onderzoeklocatie

Op de volgende pagina's zijn enkele foto's weergegeven van de gebouwen. Figuur 3 geeft een overzicht van waar de genummerde gebouwen zich bevinden binnen het plangebied. Gebouw 1 is een loods met enkelsteense muur en een asbest dak zonder isolatie aan de onderzijde. Door het ontbreken van nestgelegenheid in de vorm van openingen tussen dakplaten, gaten in de muren of geschikte dakgoten geldt dat dit pand ongeschikt is als broedlocatie voor de huismus.

Gebouw 2 is een woning met een enkel steens muur en een pannendak. De oostzijde van het gebouw heeft gevelbetimmering rondom de dakgoot welke goed aansluit tegen de stenen muur. De westzijde heeft geen omsloten dakgoot, het dakbeschot sluit hier volledig aan op de muurplaat. Tegen de zuid- en oostzijde groeien klimplanten, zoals blauwereg en klimop tegen de muur omhoog. Deze klimplanten kunnen in potentie schuilmogelijkheden bieden aan bijvoorbeeld de huismus. De tuin, aangrenzend aan gebouw 2 bestaat uit een weelderige mix van tuinplanten en spontane vegetatie. Er bevinden zich soorten zoals berk, zoete kers, Japanse duizendknoop, roos en klimop. Daarnaast bevindt er zich een kunstmatig aangelegde pool in het midden van de tuin.

Gebouw 5 betreft een hondenhok wat te laag (<2 meter) is om als geschikte broedlocatie te gelden voor soorten met jaarrond beschermde nesten. De overige gebouwen worden niet verwijderd met de geplande ruimtelijke ontwikkelingen.



*Figuur 3. Terreinindeling en nummering gebouwen.*



Foto 1. Gebouw 1 met grasland



Foto 2. Gebouw 2 westzijde



Foto 3. Gebouw 2 oostzijde en tuin

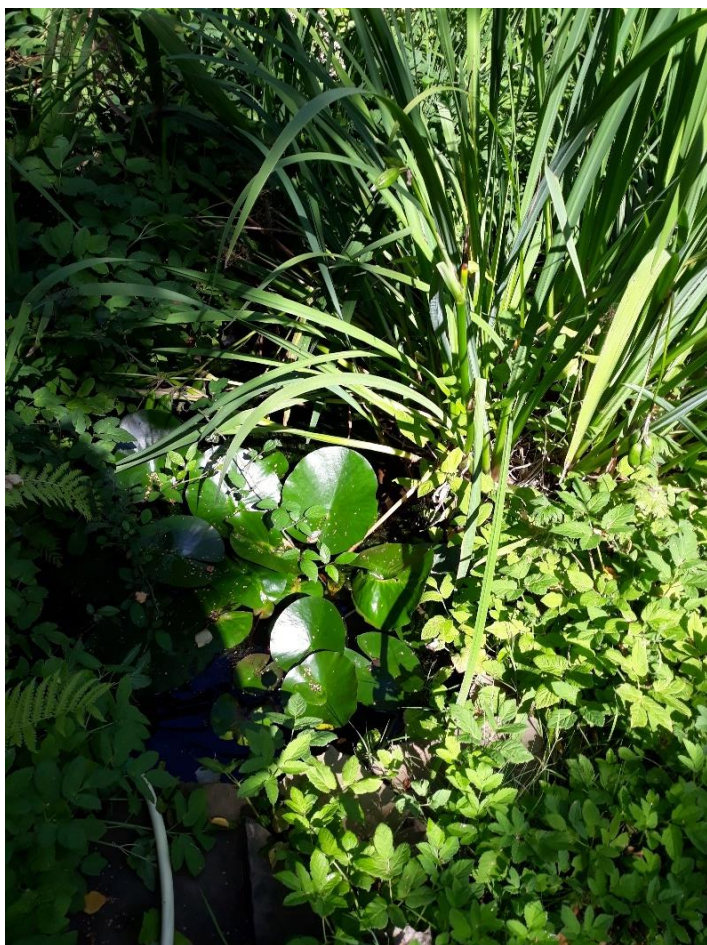


Foto 4. Poel in tuin gebouw 2



Foto 5. Hondenhok (gebouw 5)

### 3.2 Beschrijving geplande maatregelen

De geplande maatregelen bestaan uit de sloop van de gebouwen 1, 2 en 5 en de verwijdering van de tuin, inclusief poel en andere groenelementen rondom gebouw 2. Vervolgens zal op de locatie van gebouw 2 (inclusief tuin) en gebouw 5 een nieuwe bedrijfsschuur en bedrijfswoning worden gerealiseerd.

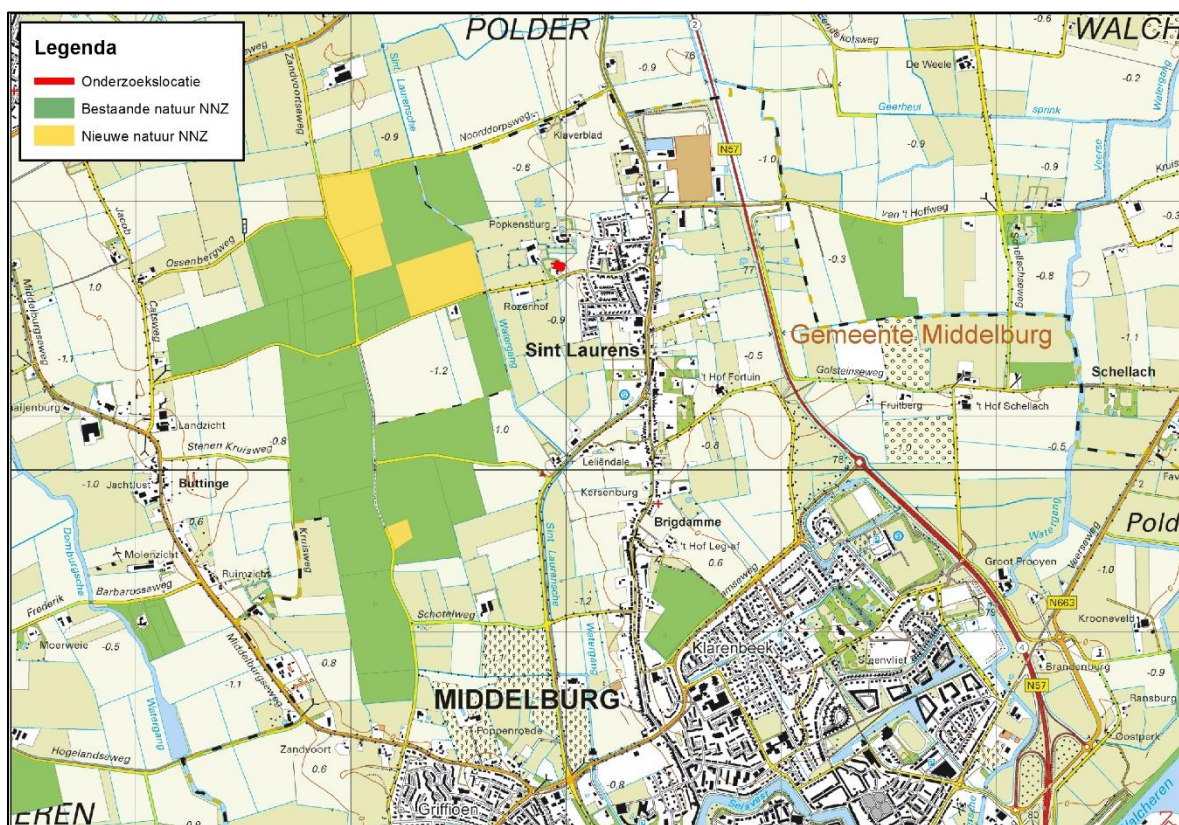
### 3.3 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

De onderzoekslocatie zelf heeft geen status in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Natura 2000, Ramsar-conventie, Vogel- of Habitatrichtlijn en Beschermd Natuurmonument). Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is gelegen op ongeveer 5 kilometer afstand en betreft het gebied de Veerse Meer.

Gezien de afstand van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natura 2000 gebied en de lokale aard van de geplande maatregelen kan er van uit worden gegaan dat deze geen directe invloed hebben op het natura 2000 gebied.

Het gebied ligt niet binnen de begrenzing van het Natuur Netwerk Zeeland (NNZ). Een aantal gebieden in de omgeving (+/- 300 meter) vallen wel binnen de begrenzing van het NNZ, zie figuur 4.

Gezien de afstand en de zeer lokale invloed van de maatregelen kan worden gesteld dat de voorgenomen ontwikkelingen geen invloed hebben op het functioneren van het NNZ, omdat de wezenlijke kenmerken niet worden aangetast of veranderd.



Figuur 4. Ligging ten opzichte van NNZ

## Hoofdstuk 4. Onderzoeksmethode

### Huismus

In de periode 1 april - 15 april zijn twee bezoeken uitgevoerd naar huismussen, hierbij is gezocht naar zingende dieren en eventueel anders nest-indicerend gedrag.

### Alpenwatersalamander

In de periode 1 april - 15 april zijn twee bezoeken uitgevoerd naar de alpenwatersalamander, hierbij is door middel van de zaklamp- en schepnetmethode gezocht naar juveniele/volwassen individuen.

#### 4.1 Literatuurstudie

Om vast te stellen voor welke soorten potentieel leefgebied aanwezig is en hoe deze soorten gebruik maken van diens leefgebied is gebruik gemaakt van de “ANWB Vogelgids van Europa” (Svensson e.a., 2005) en “De Amfibieën en Reptielen van Nederland” (Creemers & van Delft, 2009). Voor actuele verspreidingsgegevens is gebruik gemaakt van “Atlas van Nederlandse broedvogels” (Hustings & Vergeer, 2002) en waarnemingen.nl.

Om het aantal bezoeken vast te stellen en het moment waarop deze moeten plaatsvinden is onder andere gebruik gemaakt van het Huismusprotocol en het Alpenwatersalamanderprotocol. Vanwege de beperkte grootte van het onderzoeksgebied volstonden twee veldbezoeken.

#### 4.2 Veldbezoeken

Om de aanwezigheid van de huismus en alpenwatersalamander vast te kunnen stellen zijn er twee veldbezoeken uitgevoerd. Tijdens deze veldbezoeken is gekeken in hoeverre de gebouwen geschikt zijn voor de huismus. Hierbij is de aanwezigheid vastgesteld aan de hand van zicht- en/of geluidswaarnemingen van territoriale huismussen, juveniele vogels en nesten. Voor de alpenwatersalamander is gekeken of de aanwezige poel gebruikt wordt als voortplantingswater door deze soort. Hierbij is de aanwezigheid van volwassen individuen en juveniele individuen vastgesteld aan de hand van zichtwaarnemingen d.m.v. het gebruik van een zaklamp en een schepnet.

## **Hoofdstuk 5. Resultaten onderzoek**

### **5.1 Resultaten literatuurstudie en deskresearch**

Het literatuuronderzoek bestond vooral uit het verzamelen van verspreidingsgegevens en gegevens over de leefwijze van soorten en het terreingebruik.

#### **Soorten met jaarrond beschermde nesten in gebouwen**

Aan de hand van de literatuurstudie is bepaald dat er tijdens de inventarisatie voornamelijk moet worden gekeken naar de huismus, gierwaluw, kerk- en steenuil. Dit zijn allemaal soorten waarvan redelijkerwijs verwacht kan worden dat ze in de omgeving voorkomen. Echter kan de onderzoekslocatie in potentie enkel door de huismus gebruikt worden als broedlocatie.

Aan de hand van het huismusprotocol is bepaald dat er twee veldbezoeken moeten plaatsvinden, één ochtend- en één avondbezoek. Deze zijn in de periode 1 april - 15 april uitgevoerd met een tussenperiode van minimaal 10 dagen.

#### **Alpenwatersalamander**

Aan de hand van de literatuurstudie is bepaald dat er tijdens de inventarisatie voornamelijk moet worden gekeken naar de alpenwatersalamander. Van deze soort kan redelijkerwijs verwacht worden dat ze gebruik maken van de onderzoekslocatie.

Aan de hand van het alpenwatersalamanderprotocol is bepaald dat er twee veldbezoeken moeten plaatsvinden. Deze zijn in de periode 1 april - 15 april uitgevoerd met een tussenperiode van minimaal 2 weken.

Door de geringe grootte van het onderzoeksgebied is het mogelijk om per veldbezoek beide soorten te inventariseren.

## 5.2 Resultaten veldbezoeken

Hieronder worden per bezoekmoment de resultaten weergegeven.

### 5.2.1 Veldbezoek 1

Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie geïnventariseerd, hierbij lag de focus op de woning, gebouw 2 - figuur 3, met aanliggende tuin en groenelementen. Hierbij is gekeken, d.m.v. zicht- en geluidswaarnemingen, of de woning in gebruik is als broedlocatie door de huismus. De poel in de tuin van de woning is geïnventariseerd door middel van de zaklampmethode waarbij is gekeken of de alpenwatersalamander aanwezig is.

**Datum:** 1 april 2020  
**Bezoek:** *Ochtend*  
**Tijd:** 06:15 - 08:15  
**Weer:** *Helder, droog, ±8°C*

#### Waarnemingen gebouw broedende vogels

Tijdens het veldbezoek zijn er geen territoriale huismussen waargenomen. Wel is er tijdens dit veldbezoek tussen de dakpannen van gebouw 2 een koppeltje pimpelmezen waargenomen die een nest aan het bouwen waren. Geconstateerd is dat een deel van de vegetatie in de directe omgeving van de woning, zoals deze aanwezig was tijdens de quickscan, is verwijderd. Zo zijn de klimplanten tegen gebouw 2 en een aantal struiken in de tuin verwijderd, zie bijlage 1. Tijdens de periode rondom zonsopkomst zijn diverse (territoriale) vogels waargenomen, echter betroffen dit geen waarnemingen (zicht en geluid) van soorten met jaarrond beschermde nesten. Dit betrof soorten zoals:

- Merel
- Koolmees
- Turkse tortel
- Staartmees
- Roodborst
- Zanglijster
- Houtduif

#### Waarnemingen alpenwatersalamander

Tijdens het veldbezoek is de alpenwatersalamander niet waargenomen. Tevens zijn geen andere amfibieënsoorten aangetroffen. Een deel van de vegetatie in en rondom de poel, zoals deze aanwezig was tijdens de quickscan, is verwijderd, zie bijlage 1. Ten slotte is waargenomen dat de poel zes vissen (gedomesticeerde soorten) bevat.

### 5.2.2 Veldbezoek 2

Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie geïnventariseerd, hierbij lag de focus op de woning met aanliggende tuin en groenelementen. Hierbij is gekeken, d.m.v. zicht- en geluidswaarnemingen, of de woning in gebruik is als broedlocatie door de huismus. De poel in de tuin van de woning is geïnventariseerd door middel van de schepnetmethode waarbij is gekeken of de alpenwatersalamander aanwezig is.

**Datum:** 15 april 2020  
**Bezoek:** Avond  
**Tijd:** 19:15 - 20:45  
**Weer:** Helder, droog, 14°C

#### Waarnemingen huismus

Tijdens het veldbezoek zijn er geen territoriale huismussen waargenomen. Tevens is het koppeltje pimpelmezen wat een nest aan het bouwen was tijdens veldbezoek 1 niet meer waargenomen. Tijdens de periode rondom zonsondergang zijn diverse (territoriale) vogels waargenomen, echter betroffen dit geen waarnemingen van soorten met jaarrond beschermde nesten. Dit betrof soorten zoals:

- Merel
- Koolmees
- Pimpelmees
- Turkse tortel
- Zanglijster
- Staartmees
- Houtduif
- Winterkoning
- Heggenmus

#### Waarnemingen alpenwatersalamander

Tijdens het veldbezoek is de alpenwatersalamander niet waargenomen. Tevens zijn geen andere amfibieënsoorten aangetroffen. De gedomesticeerde vissen waren tijdens dit veldbezoek nog aanwezig.

## Hoofdstuk 6. Effectenbeoordeling en conclusies

### 6.1 Effectenbeoordeling maatregelen

#### Verblijfplaatsen gebouw broedende vogels

Nesten van vogels zijn volgens de Wet Natuurbescherming beschermd. Dit geldt voor alle typen nesten gedurende de broedperiode. Dit onderzoek richtte zich op de aanwezigheid van de huismus, een soort waarvan het nest jaarrond beschermd is.

In de periode 1 - 15 april is onder andere gekeken of er broedgevallen van de huismus aanwezig zijn binnen de onderzoekslocatie. Aanwijzingen hiervoor kunnen zijn:

- Zicht- en/of geluidswaarnemingen van territoriale vogels in de directe omgeving van de gebouwen;
- Zicht- en/of geluidswaarnemingen van juveniele dieren binnen de gebouwen (of in de directe omgeving hiervan);
- Zichtwaarnemingen van nesten.

Tijdens de beide veldbezoeken, uitgevoerd in de periode 1 april - 15 april, zijn er geen aanwijzingen gevonden die duiden op de aanwezigheid van broedgevallen van de huismus binnen de onderzoekslocatie. Er zijn geen waarnemingen gedaan van territoriale vogels, nesten of individuen binnen de onderzoekslocatie.

#### Voortplantingsbiotoop alpenwatersalamander

Voortplantingswateren zijn een essentieel onderdeel van het leefgebied van de alpenwatersalamander. De vaste voortplantings- en verblijfplaatsen van deze soort zijn beschermd volgens de Wet Natuurbescherming. Dit onderzoek richtte zich op het gebruik van de aanwezige poel als voortplantingswater door de alpenwatersalamander.

In de periode 1 april - 15 april is gekeken of er individuen van de alpenwatersalamander aanwezig zijn in de aanwezige poel.

Aanwijzingen hiervoor in deze periode zijn:

- Zichtwaarnemingen van volwassen/juveniele dieren in de poel

Tijdens de beide veldbezoeken, uitgevoerd in de periode 1 april - 15 april, zijn geen aanwijzingen gevonden die erop duiden dat de aanwezige poel functioneert als voortplantingswater voor de alpenwatersalamander. Er zijn geen waarnemingen gedaan van de alpenwatersalamander binnen de onderzoekslocatie.

### 6.2 Conclusie en aanbevelingen

Door middel van het vervolgonderzoek is aangetoond dat de geplande ruimtelijke ontwikkelingen geen negatief effect zullen hebben op de staat van instandhouding van de huismus en alpenwatersalamander. Voor deze soorten is er dan ook geen noodzaak voor aanvullend onderzoek dan wel mitigerende maatregelen. Mogelijk kan tijdens de bouwfase wel rekening gehouden worden met de eventuele toekomstige waarde van het gebied voor deze soorten. Door te kiezen voor natuurinclusief bouwen kan de potentiële waarde voor deze soorten vergroot worden. Ten slotte dient de sloop van de gebouwen uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen voor vogels. Tijdens veldbezoek 1 is namelijk vastgesteld dat gebouw 2 wordt gebruikt als broedlocatie door de pimpelmees. Het broedseizoen is geen vaste periode maar grofweg kan hiervoor 15 maart tot en met 15 juli worden aangehouden.

## Bijlage 1. Foto's onderzoekslocatie tijdens vervolgonderzoek



Foto 6. Zuidoostzijde gebouw 2



Foto 7. Poel in tuin gebouw 2